

DIARI CATALÀ

POLÍTIC Y LITERARI

ANY I BARCELONA — DIVENDRES 5 DE DESEMBRE DE 1879 NÚM. 191

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ: FERNANDO, 32, 1.er

Barcelona. un mes. 5 rals) PREUS DE SUSCRIPCIÓ { Estranger (unió postal) } trimestre, 40 rals
 Fora. un trimestre. 20 id.) { América id. id. }

BUTLLETÍ METEOROLÒGICH — SERVEY EXPRES DEL «DIARI CATALÀ» — OBSERVACIONS D' AHIR

Hora	Nuvols	Vent Direc	Vent. Forsa	Estat higr.	Tensió vap.	Barometre	Piur	Temperat	Tem. mar	Tem. min	Evaporac.	hirc. nuvols	Actinòmetre	Admòsfera.	Estat dels Mars
8 d.	Cumulos.	SW.	fort.	Psicromet 0°623	Psicromet 6m698	752m2	total 14.1	ombra 17.8	ombra 13.7	ombra 8.1	total 2ml	8m.SW. b	9d. 58g97	9d. Nubul.	Mediterrà
2 t.	Cumulos.	SW.	fort.	0°820	9m892	752m8	millim	16.9	aire libre	aire libre	milimetr	11m.SW. b	12d. 77g50	12d. Clara.	fort-oleatje.
10 n.	Nim-cirr.	W.	fort.	0°520	4m862	753m4	0m00	13.2	28.4	8.1	2ml	3t. W. b	3t. 60g01	3t. m-clora.	Atlàntich.
												4t. SW. a	mitja 68g82	10n. m-clara	furtós.

Xaloch.—Avuy ha bufat lo SW (Xaloch, Sirocò, Simoun) ab forsa, portan un augment de temperatura ràpid, notable y anormal.—Nuvols voluminosos.—Al parar eixa corrent, se deixarà sentir altr cop lo fret, que per efecte de contrast semblarà mes figurós de lo que serà en realitat.
 Erradas.—Ahir en lloch ml8; la pluja va ésser 5ml3 y la evaporació 0m6.

!Sol ix á 7'10; se pon, á 4'31.

Dia 5 de Desembre

BUTLLETÍ ASTRONÒMICH

Per I. Martí Turró LLUNA: ix á 10'39 vespre; se pon, á 4'20 tarde.

JÚPITER, SATURNO Y MARTE.—URANO Y LA LLUNA.—QUADRATURA DE LA LLUNA.—133.—Los tres planetas que dias enera formaban una línea recta, Júpiter, Saturno y Marte, tornan altra volta á trovarsi, podent servir pera coneixels, del modo que demá direm; se veu tota nit.—Demá dia 6 á 2h de la tarde, la Lluna estarà en conjunció ab lo planeta Urano, y situada á uns 5°30' ó sian prop de 11 vegadas lo seu diàmetre aparent, del Sud ó dessota d' aquell.—Demá ademés, á las 7h 52 m, lo nostre satelit, estarà en sa quadratura matutina ó Quart menguant, situada en la constel·lació de Leo y en lo signe de Virgo.

SANTS DEL DIA. — Sant Sabas.—QUARANTA HORAS.—Iglesia de Sant Joan de Jerusalem.

Espectacles

TEATRO PRINCIPAL.—Tertulia Barcelonesa.—Dia de moda.—La comedia en 3 actes LA NIÑA BOBA y la comedia LLOVIDO DEL CIELO.

Entrada 3 rals. A las vuit.

TEATRO ROMEA.—Societat Cervantes. Funció per avuy; lo drama català en tres actes A BORDO Y EN TERRA y la pessa ALS PEUS DE VOSTÉ.—Entrada pera localitats 3 rals idem al segon pis 2. A las 8.

TEATRO DEL CIRCO.—Funció per avuy, 21 de abono.—Se posarà ab escena per primera vegada la gran y popular sarsuela en 3 actes y 5 quadros LA MARSELLA, exhornada ab tot son aparato fins al punt de sortir en escena mes de 300 personas.—Entrada 2 rals. A las 8.

DIVERSIONS PARTICULARS.

SOCIETAT CERVANTES.—Teatro Romez.—Funció per avuy, lo drama català en 3 actes A BORDO Y EN TERRA y la pessa ALS PEUS DE VOSTÉ.—Entrada per localitats 3 rals idem al segon pis 2. A las 8.

Reclams

L'Agulla. Gran basar de robas fetas. Plassa Real 13.—S'ha construhit y ben confeccionat segons los últims models, un grandios y variat surtit de prendas de totes classes y preus molt baratos com podrà veures en la nota publicada en son lloch corresponent.

Noticias de Barcelona

DIMISSION QUE SI ES ESPONTÁNEA NO HO SEMBLA.—Lo Sr. D. Joaquín María de

Paz, president de la Companyia de canalizació del Ebro, se proposava dimitir, tenia intenció de dimitir.

Lo motiu ja era fundat. Lo Sr. Paz es senador, pensa ocupar-se de la Companyia de sa presidencia, en lo Senat, y no vol que siga dit qu'es á la vegada jutje y part.

Pero arriba la noticia á las aurellas dels accionistas y velshiaqui que, sense que ls hagi anat á trobar cap amic del Sr. Paz, s'apressuran á omplir de firmas y rubricas una sollicitud demanant á n' aquell senyor que aixó de renunciar ho deixi correr, y encarregantli que del dir de la gent no n fassi cas, que prou parlan sa llarga carrera política y son desinterés per los interessos generals del país.

Are lo Sr. Paz se deura conmoure, y es clar, no dimitirà. Fará un sacrifici mes per la patria, lo de continuar ab la presidencia que pensava, que intentava deixar.

Pero Sr. Paz y senyors accionistas: ¡mirin que ls barcelonins ja som massa grans!

FANCH Y MES FANCH.—Fins are nos habiam queixat del fanch que s'forma cada vegada que plou, en los carrers del casco antich de Barcelona, y particularment en los del ensanche, creyent, al queixarnos, que ja no era possible que existís mes porqueria ni lloch per ahont se tingués d'anar mes malament. Pero era perque encara ns faltaba veure lo millor.

En la carretera de Mataró y en la que, desde aquesta, va al camí del Cementiri, ó sigui en lo tros que forsosament han de seguir tots los carros portadors dels articles que passen de tránzit desde l'estació de Fransa á la de Saragossa, y desde

aquesta á n' aquella, la porqueria arriba á tal extrem, que ja no es possible trobar un calificatiu per tant descuit.

Los carreters, pujats sobre sos vehículs, suan sanch y agua per alcansar que 'ls animals los arrenquin d'aquell mal pas no interromput, y quan arriban á puesto sens haber sofert cap averia d'importancia ja poden ben dir que s'han escapat barato d'aquella continua aménassa. Pero si, per desgracia, algun carro s'encalla y 'ls esforços dels cavalls, fustigats pe'l carreter, s'estrellan contra aquellas verdaders llachs de fanch que á cada pas se trovan, l'infelis jornalero deu baixar del carro, y descals, ab los pantalons arremangats, deixar la salut entre 'l flot glassat que li humideja las camas.

Tornem, donchs, á dirigirnos al may prou ponderat consell municipal, pera dirli que aixó ja passa d'escandalós, es... lo que no volem dir. Lo fanch que hi ha en aquestas carreteras, per las quals lo mateix municipi es lo qui obliga á passarhi centenars de carros cada dia, á causa del impost de consums, no l'hem vist, ni pensem veure'l may, en los camins vehinals dels pobles mes petits de la montanya, y per aixó (y otras cosas) no podrem menos que considerarnos molt favorecuts sempre que s'compari á nostra ciutat ab Navalcarnero.

Y no volem dir ni una paraula sobre 'ls treballs dels infelissos que portant bultos de poca importancia, fan lo trajecte á peu y s'vehuen obligats á passar pe'l mitj de la carretera, puig los empleats de consums tenen bon cuidado d'amenarlos ab que 'ls hi pendrán lo que portin tan sols saltin als caminets mes tranzita-

bles que sempre hi acostuma á haber alcu al, secretari; D. Eugeni Estruch, vice-secretari; D. Eleazar Buhigas, tresorer; D. Geroni Bolivar, bibliotecari, y vocals, D. Artur Guasch, D. Anton Sanchez y D. Miguel Villá.

Pero com permes que 'ns escarrassessim en fer ressaltar la pintura, aquesta resualtaria sempre pàlida, val mes, senyors regidors, que s' hi arribi algú de vostés, prenent l' indispensable precaució d' arremangarse las calsas, si es que no las porta curtas, y un cop allí, entre lo que veurá y las lletanías que, sortint dels llabis dels carreters anirán á acariciarli las orelles, no podrá menos que convéncers de que es necessari recordarse un xich dels que tenen la desgracia de no poguer passar lo temps sentats en las ben encuixinadas poltronas del saló de Cent.

CONFERENCIA D' ARQUEOLOGIA.—Aquesta nit á dos quarts de nou D. Eduart Tamaro donará en lo local de l' «Associació catalanista d' excursions científicas», altre de las Conferencias sobre arqueología ocupantse de l' «Epigrafía.»

SANTA BÁRBARA.—Lo cos d' artillería celebrá ahir la festa de Santa Bárbara en l' iglesia del Pi. Aquesta estava espléndidament illuminada. Assistí á la funció la forsa d' artillería de la guarnició d' aquesta ciutat.

PUBLICACIÓ.—Hem rebut lo número 2 del *Boletín del Ateneo Barcelonés*, que acaba de publicarse. Conté tota la sessió que 'l centro que dona nom al periódich dedicá al senyor Cánovas del Castillo.

SÚPLICA.—L' *Ateneo lliure de Catalunya* 'ns suplica que recordem á las pocas personas que encara no han passat á recullir los premis que obtingueren en la Tómbola celebrada en los seus salons lo diumenje próxim passat, se serveixen ferho durant las días de avuy y demá, puig los que deixen tracorrer los espresats dos días sense presentarse á reclamarlos se entenderá que 'ls renuncian á favor de 'ls inundats de Murcia y obrers sense treball de Barcelona, á qual efecte se vendrán á pública subasta dins de breus días.

ASSESSINAT.—Ahir á las 10 del vespre los camillers de casa la ciutat recolliren en la Rambla, devant de l' iglesia de Betlem, á un home ferit mortalment d' una punyalada. L' entraren en la farmacia del cantó del carrer de la Porta Ferrissa, ahont se li feu la primera cura, essent traslladat desseguida al hospital, ahont á última hora 's deya que havia mort. Lo jutje se trobava encara en la farmacia dita, prenent declaracions á causa del jove que á la tarde havia mort repentinement. Lo ferit vestia brusa.

Demá procurarem donar mes detalls.

MAL HOSTE.—Sembla que tenim entre nosaltres, ó sigui, que 's trova en Barcelona, lo tristement célebre rector de Flix. Sembla que ha vingut per algun assumpto que l' interessa y que conta resóldrel á son gust ajudat per bons padrins, que no n' hi faltan.

A nosaltres 'ns sembla també que si val com á un n' hi donarán com á dos, puig que basta esser carlí y haber pres part en la guerra passada per esser l' amo de la situació.

NOMBRAMENT DE JUNTA DIRECTIVA.—Pera constituir la junta directiva de la Associació d' Inginyers industrials, han sigut nombrats los Srs. D. Félix Maciá Bonaplata, president; D. Francisco Vila y Lletjós, vice-president; D. Francisco Pas-

DE LA «GACETA DE CATALUÑA».—Copiém de nostre estimat colega la següent gacetilla:

«Ahir reberem una desagradable visita. La de un inspector de policia seqüestrant nostre número del dimars, y la del portador d' un ofici del senyor fiscal d' imprenta espresant que habia sigut denunciat per los *suelos* que comensan ab las paraulas: *Nulos han sido*, lo primer, y *La confusion y el desconcierto*, lo segon; y acaban ab las paraulas, *De la conservaduría y Para no levantarse jamás*, respectivament, per considerarlos compresos en lo cas 4.º, article 16 de la vigent lley d' imprenta.

»Segurs estabam de no haber delinquit, quan habem examinat los dos *suelos*, objecte de la denuncia, y ha sigut gran nostra sorpresa, al veurer que duas erradas d' imprenta 'ns han proporcionat aquest disgust.

»Efectivament, abdos *suelos* se ocupan exclusivament de la dissidencia surgida en lo seno del partit lliberal-conservador. Solament que en la ratlla novena del primer, en lloch de la paraula *situacion*, se llegeix la paraula *institucion*; ab la particularitat, afortunadament per nosaltres, de que la paraula suplantada treu al *suelto* tota coherencia y sentit.

»En lo segon es encare mes manifesta l' errada de caixa. En lloch de la paraula *situaciones*, se llegeix *insituaciones*, que no diu res y que destrueix també lo sentit del *suelto* denunciat.

»Fem aquestas rectificacions sens altre objecte que posar la vritat en son lloch. Si avans 'ns haguessin adonat d' aquesta falta, avans l' hauriam rectificat, sens necessitat de que 'l zel del senyor fiscal d' imprenta hagués tingut d' advertirnos d' ella. Per altre part, nostre ignocencia es tant manifesta y tan llunyana l' idea de hagi hagut en nosaltres intenció de delinquir, que si no ho demostrés la mateixa naturalesa del fet, aquestas explicacions espontáneas serian nostra millor defensa.»

Creyem que semblant explicació, que varem compendre tant bon punt llegirem los *suelos* denunciats, será prou pera que la denuncia quede desfeta.

DETINGUTS.—Avans d' ahir foren detinguts dos subjectes acusats d' haber robat alguns parells de botinas en una sabateria del carrer del Mitjdia; altres dos acusats d' haber robat una capa d' una sastreteria del carrer Ample; un jove que portava una pistola de dos canons, un ganivet y sis rellotjes de dubtosa procedencia, y ahir dematí fou detingut un altre subjecte que en la Rambla del mitj venia per un duro un rellotje saboneta de plata, lo que feu sospitar que fos robat.

MORT REPENTINA.—Ahir morí de repent una minyona de servey d' una casa del carrer de Sant Antoni, de la Barceloneta. Segons declaració del metje de l' arcaldia d' aquell distrite, la mort fou natural y produhida per abús de las begudas alcohólicas.

Per disposició del jutje lo cadáver fou portat al Hospital.

SESSIÓ EXTRAORDINARIA.—Demá se reunirá de nou l' Ajuntament en sessió extraordinaria, pera resoldrer varios expedients d' importancia que en sessions anteriors quedaren sobre la taula.

REUNIÓ.—Avuy, á las quatre de la tarde se verificará en las casas consistorials de Gracia, una reunió de propietaris, á quins puga afectar lo projectat camí ve-

hinal de Gracia á Horta, convocada per lo ajuntament de dita vila.

RETORN.—Avans d' ahir al vespre retornaren á aquesta ciutat los 30 estudiants d' aquesta Universitat, que sortiren á recaudar diners y efectes pera las víctimas de las inundacions del Sudest.

Se diu que han recullit uns 130 duros.

SUBASTA.—Lo dia 18 del corrent tindrà lloch en casa de la ciutat la subasta de 500 talonaris y 100 llibres de contabilitat, destinats al ram de consums.

CONFERENCIA.—Lo dilluns tingué lloch en lo local del *Fomento de la Produccion española* la conferencia de la *Associació d' excursions catalana* donada per lo soci de la mateixa, Sr. Joseph Ricart y Giralt, professor de l' escola de náutica y Director de lo periódich «La revista marítima.»

Versaba sobre lo tema «Teoría dels instruments científics qual us es necessari en las excursions.» Comensá enumerant la benéfica influencia de la meteorología en l' agricultura y marina, reconeixent qu' encar se troba en un estat embrionari apesar dels grans adelantos que 'n eixa materia han portat las nacions que van al cap de la civilisació citant com exemples á Fransa, Italia y sobre tot la república de l' América del Nort, repartint entre los numerosos assistents, varios diafragmas, mapas y notas del «Signal office» de Washington.

Explaná seguidament, la teoria del Barómetro, lamentant lo mal us que d' ell se fá posanthli inscripcions de las qu' ell es completament ignoscent, com son *mal temps, variable, etc.*

Reconegué la superioritat del de mercuri mostrant al efecte un magnífich modelo de «Gay-Lussac» facilitat per l' establiment de la Sra. Viuda de Rossell.

Per lo avansat de l' hora, no pogué terminar la conferencia, prometent empero, continuarla dintre breus días y donant la sessió per terminada rebé lo disertant grans mostrats d' aprobació de la concurrencia que omplia l' espayós saló.

Pera facilitar la comprensió de los principis y aplicaciones de 'ls aparatos objecte de la sessió, se habian colocat en la taula varios aparatos meteorològics entre los que recordem un pluviómetro, un radiómetro de Ckrookes, un termómetro de máxima y mínima de Rhitherfurd, un altre de Six y Bellani, regalo de la «Crónica Científica» que deu esser col·locat en San Geroni (Montserrat); un Barómetro aneroida á mes del esmentat de «Gay-Lussac» un Psicromètre de Salleron, y varios altres que fora llarch enumerar y que quedaren exposats en lo museo de l' associació fins á la próxima conferencia del senyor Ricart.

MÉS DETINGUTS.—Foren detinguts ahir dos subjectes; un qu' estava robant lo portamonedas de la butxaca de una senyora en lo carrer de Escudillers y un altre que robaba un sach de un carro que estava parat.

ALTRE MORT REPENTINA.—Se 'ns ha dit que ahir entrá en una farmacia del carrer de la Porta-ferrisa un jove dihent que que 's cremava, y demanant alguna cosa, mes no pogué acabar per haver quedat mort repentinement assentat en una cadira.

—SOBRE L' INDULT DE 'N FOLCH.—Cartas qu' hem vist de Lleyda asseguran que tota la població s' interessá per salvarli la vida. La premsa lliberal prengué l' iniciativa telegrafiant, y si be «El criterio católico» no volgué *confondres* ab los altres, telegrafia luego, junt ab la juventut católica, á la nova reyna. Lo bisbe, capítol y congregació de la sanch enviaren una exposició ab 600 firmas, y lo senyor Ferrer y Garcés, despres d' escriure al diputat Sr. Labra, ha remés també una instancia á D Estanislao Figueras suscrita per milers de firmas. Los diputats, ajuntament y diputació provincial treballan en lo mateix sentit.

En la mateixa carta se diu que 'l pres está paralítich de tot un costat, habent pogut contribuir á n' aixó l' humitat y malas condicions del calaboso.

NOTICIAS DEL LICEO. — Alguns amants del art están formant una societat per demanar l' empresa del Liceo. Aquesta será per accions de 100 duros cada una fins á reunir deu mil duros. de capital. Ahir eran ja 50 las colocadas, y cas de no trobarse 'ls socios que 's necessitan, las accions serán de 209 duros.

Respecte de la Junta Directiva, uns creuhuen que será reelegida, per lo qual estan fent grans esforços los seus partidaris, y altres opinan que s' elegirá junta nova.

Veurem.

ENTERRO.—A las 3 de la tarde d' ahir fou conduhit á l' iglesia de la Mercé y despres al Cementiri lo cadavre del senyor Puig y Llagostera. Lo feretro era portat pe 'ls operaris de la fábrica d' Esparraguera que dirigia 'l difunt, y era precedit per la comunitat de l' iglesia qu' hem anomenat.

Detrás seguia 'l cotxe fúnebre tirat per quatre caballs.

Lo dol era un tant numerós, figuarthi varios diputats y senadors, industrials y dependents y amichs particulars de 'l finat.

Al arribar lo corteig á la plassa Palacio, lo cadavre fou col·locat en lo cotxe fúnebre.

No sabem si en lo cementiri se pronunciaria cap discurs laudatori.

UNA IMATGE MALALTA.—Serian las deu del dematí de avans d' ahir quan passavan pe 'l centro de la Rambla del mitj uns artillers que traginavan ab molt cuidado y parsimonia una llitera hermética y cuidadosament tapada. Lo públich com era consegüent, se cregué que aquells soldats conduhian al hospital militar un malalt que al menos estava á las portas de la mort. Fins hi havia qui assegurava que aixó era cert y 'l que jeya en la llitera era un infelis artiller que havia tingut la mala sort de rebre una ferida mortal á causa d' haver reventat una granada. Eran molts los curiosos que anavan detrás de la llitera desitjosos de indagar la vritat del fet.

Lo públich se tranquilisá al veure que al arribar la llitera á la iglesia del Pí, treyan d' ella una imatge de Santa Bárbara que desde 'l quartel de Atarassanas habia sigut transportada pera esser colocada en l' altar major de dita iglesia lo dia d' ahir en que 's celebrá la festa anyal del cos d' artilleria.

REFORMA DE BARCELONA.

Lo resúmen del dictámen referent á reformas y milloras de Barcelona, que va aprovar lo Ajuntament en la sessió del dimecres, es lo següent:

1. Que 's desisteixi de procedir á la immediata obertura del carrer de Bilbao y demás de reformas ideadas per lo senyor Cerdá, sens previa formació de espedients, ja que no es legal, ni convenient ni possible.

2. Que suposat que deu formularse un projecte é incoharse un espedient arreglat á la ley de 10 de janer y reglament del 13 juny, se acordá incloure en aquell no solament las grans artérias sinó las vias secundarias de reforma é incohar aquest per totas ellas.

3. Que no essent possible redactar dit projecte en lo curt plasso que las necessitats exigeixen y la opinió pública demana, se accepti com base de estudi l' ante projecte de reforma presentat per lo senyor Baixeras y completat ab la prolongació fins lo carrer de Campo Sagrado de la gran via perpendicular á la de Bilbao, mediant las salvetats avants esposadas.

4. Que se exposi al públich per lo terme de 60 dias als efectes y en lo modo dit.

5. Que 's pregui á son autor, pero sens cap compromís, que formi durant aquest temps un projecte arreglat á lo que disposa l' art. 79 del reglament de 13 de juny.

6. Que acabada l' informació y en vista de son resultat, aixís com del projecte citat en lo número anterior, si lo senyor Baixeras te á be formularlo, acordi lo Municipi sobre de la aprobació del mateix ó d' altre preferible que se hagués presentat, lo que crega just y convenient.

y 7. Que acceptat un projecte per la Corporació municipal, se procedeixi immediatament á incohar l' espedient necessari pera la realisació de las obras en ell compresas.

Lo dictámen está firmat per los senyors Fontrodona, Cussachs, Pelfort, Batllori, Denis, Trabal, Font, Coll, Soriano, Sampere y Alier.

Secció de Fondo

PROYECTE DE LLUMINARIAS.

Lo incansable D. Joseph María, bisbe de Barcelona, sembla que s' ha ficat al cap la idea de que pe'l dia de la Concepció ha d' haberhi lluminarias á Barcelona. Aixís ho feu saber als barcelonis en una alocució, carta ó pastoral que publicá l' altre dia.

Pero segons se 'ns ha dit no s' ha limitat á n' aixó lo senyor Urquinaona, sino qu' emplea tots los medis que pot, pera que sa idea *lluminosa* no 's quedi en projecte. Sembla que las mateixas senyoras que tant, y tan infructuosament treballaren per fer tancar las botigas los dias de festa, avuy comprometen á sas relacions pera que treguin llums als balcons y portas.

En la pastoral, ó carta, lo senyor bisbe emplea un argument que val la pena de de que hi fixém la atenció. Ell diu que voldria que á Barcelona fessim lluminarias, per la rahó de que 'n fan en pobla-

cions menos importants que la nostra. De manera que son ideal no es que Barcelona se sembli á las grans ciutats, sino que 's posi al nivell de 'ls poblets de quatre casas.

Mosaltres creyem que lo senyor bisbe no 'n surtirá pas ab la seva, y que si algú treu al balcó algun gresol de pessebre, serán poch, poquíssims los que l' imitarán.

Estem molt malament; l' esprit d' adelante está esmortuhit; pero d' aixó á pendrer part en manifestacions neo-católicas, hi va molta diferencia. Y, que foran las lluminarias mes que una manifestació neo-católica?

Un dels nobles mes poderosos de Bélgica, lo compte de Grimbergen, acaba de morir en Bruxelas. Antes de sa mort degué reclamar l' intervenció de las autoritats pera que 'l desembarassessin d' alguns parents que tractaban d' obligarlo á morir ab los ritos de la religió católica romana. Ha deixat una fortuna que s' estima en 20.000.000 franchs, y entre sos llegats n' hi ha un de 500.000 franchs pera la construcció d' un edifici, residencia dels deixebles de las escolas públicas.

Recomanem la noticia á n' aquells diaris que creuhuen ó aparentan creure que religió y moral son una mateixa cosa, essent aixís que moltes vegadas son completament distintas sino contrarias.

A Madrit hi ha hagut plétora de festas oficials.

Pero 'l poble de Madrit se ha quedat á la lluna de Valencia; los amichs dels que avuy suran, además de no divertirse, han tingut ab aixó motius de grans disgustos, y per últim, hem sapigut pe 'l *Figaro* que 'ls mateixos monarcas no s' amagan pas de manifestar l' alegria que sentiren aixís que s' acabaren las festas.

De modo que los que unicament han fet veure que 's divertian son los que avuy estan al candelero, y per aixó han disgustat al poble, als seus amichs, y fins als mareixos Reys á qui serveixen.

No valia la pena de gastar tants milions.

Lo dimars passat, ó siga lo dia despres de las festas ab motiu del enllás real, lo Ajuntament de Barcelona acordá en sessió pública los comptes de 'ls funerals de donya Mercé, primera muller de don Alfons XII.

Si fossem amichs de 'l Ajuntament li diriam á l' orella que va estar una mica ó un tros oportú.

A propósit del desori que hi ha hagut en Madrit ab motiu de las festas reals, deya l' altre dia 'l *Diari de Barcelona*:

—¡Tant se valia que las festas no s' haguessen fet!

A poch á poch: d' haberse fet las festas á no haberse fet hi anavan 2.000.000 de diferencia.

Síntomas:

Lo senyor Cánovas te mal d' ulls. De modo qu' en los moments actuals hi porta una vena y noveu res; ni tant sols lo compromís en que 's troba 'l govern.

Lo Sr. Sagasta está constipat y s' está en llit suant... d' angunia.

Lo senyor Posada Herrera se troba indisposat, no se sab si ab lo govern ó ab la majoria.

Despres de aquestos síntomas... los pronóstichs y diagnóstich que 'ls fassi qui vulga.

ESTUDI SOBRE ALGUNS PUNTS

DE DRET PÚBLICH DE LA SUISSA. (*)

Segueix l'estudi primer.

Base del sistema polítich de Suissa.

ESTAT SIMPLE Y ESTAT COMPOST.

(Continuació).

La organisió científica del Estat compost es moderníssima; es del nostre sigle ó de últims del anterior. Avans hi havia hagut lligas d'Estats ó Confederacions d'Estats, pero no 's coneixia l'Estat federatiu.

Aquest, ab tot, havia sigut ja endevinat per algunas inteligències superiors. Montesquieu, per exemple, que escribia en 1748 sa obra immortal «L'esprit de las lleys,» deya ja en un de sos capítols lo següent:

—Si una república es petita, es destruïda per una forsa estrangera; si es gran, se destrueix per un vici interior.

Aquest doble inconvenient infesta igualment las democrácias y las aristocrácias, tant si son bonas, com si son dolentas. Lo mal radica en la cosa mateixa: no hi cap forma de posarhi remey.

Per xo es que totas las apariències fan creure, que 'ls homens s'haurian á la fi vist obligats á viure sempre baix lo govern d'un sol, si no haguessin imaginat una manera de Constitució que té totas las ventajas interiors del govern republicá, y la forsa exterior del monarquich. Parlo de la república federativa.»

A continuació definia ó aplicaba aquest sistema ab la claretat que li es propia, dihent:

—«Tal forma de govern es una convenció per la qual molts cossos polítichs consenten en passar á ser ciutadans d'un Estat mes gran, que forman voluntariament. Ella es una societat de societats, que'n forman una de nova, que pot engrandirse per la entrada de nous associats, fins y tant que son poder basti per la seguritat de tots los que s'han unit.

Pero, á pesar de lo transcrit. Montesquieu no havia fet mes que entreveurer, com home de geni qu'era, la organisió científica del Estat compost. Al dir lo que deya, 's basaba principalment en las lliçons de la historia. Per aixó es que á lo transcrit, afegia:

Aixo (repúblicas federativas) foren aquestas associacions que durant tant temps feren florir lo cos de la Grecia. Per ellas, los Romans atacaren al univers, y per ellas solas l'univers se defensá dels Romans. Y quan Roma hagué arribat al colm de la grandesa, á las associacions formadas á l'altra part del Rhin y del Danubi, associacions que la por havia unit, se degué que 'ls bárbaros poguessin resistir á las llegendes romanas.

La verdadera organisió científica del Estat compost comensá en los Estats Units de Nort América. Després de la declaració de independència de la metropoli en 1776 se pactá una unió «á perpetuitat» per tretze Estats en 1778, en

(*) Véjintse los números dels días 15, 19 y 21 del mes actual.

qual pacte s'establia que «no 's faria en cap temps ni sobre cap punt, lo mes petit cambi, sens haberse tots posat d'acort en lo Congrès dels Estats Units, ni sens que ulteriorment s'hagués ratificat lo cambi per la autoritat legislativa de cada Estat.»

Aquesta convenció, coneguda pe 'l nom de *Pacte federal* de 1778 no oferia cap novetat sobre lo practicat fins allavoras. Era senzillament una lliga ó confederació com las de Grecia, las del bárbaros ó las de la etat mitjana.

Pero aquella reunió d'Estats formats per gent vigorosa y jove, no podia deixar d'imprimir un sello nou á sa organisió. Al poch temps los Units compregueren que 'ls faltaba alguna cosa, y ja en 1787 «ab la intenció de formar una unió mes perfecta» establiren la primera Constitució federal, que es la que, ab algunas modificacions, subsisteix encare.

Desde llavoras pot dirse que comensá á estudiarse científicament la organisió del Estat compost. Lo pas del *pacte* á la *constitució* federal doná lloch á grans debats y provocá un exámen profund de la nova forma. En tals debats, que deurián estar escrits en lletras d'or, hi intervingueren totas las grans figuras de la nova nació americana, desde Washington, Franklin, Hamilton, Madison y Fay, fins los periodistas mes obscurs, y quals mons ja no 's recordan. Lo diari «Federalista», órgano dels partidaris de la nova organisió, triúmfá en tota la linea.

En la constitució federal de 1787, s'hi troban tots los elements científichs del Estat compost modern. Ja 'l cambi ó reforma del pacte, no dependeix de la unanimitat, ab la qual es impossible lo progrés, sino d'una majoria mes ó menos exagerada. Segons aquella constitució, basta que tres quartas parts dels estats vulguin una innovació, perque la minoria deguí subjectarse á la majoria. En ella ja s'establiren las duas cámaras, quasi iguals en atribucions y preeminèncias, y representants de las duas bases del organisme federal, ab lo qual quedá no sols establerta, sino regularizada la divisió de la soberania, que es lo fonament essencial del Estat compost.

A Suissa pot dirse que s'entrá en la vida científica del Estat compost, per lo pacte federal de 1815, que mes que pacte es ja una constitució.

No per aixó volem dir que avans d'aquesta fetxa no 's notés tendència cap á la organisió realment federativa. Desde 'ls primers temps de la confederació, alguns dels pactes celebrats entre 'ls Cantons tenen ja lo carácter de lleys constitucionals. Un dels mes antichs, *La carta dels capellans (Pfaffenbrief)* de 1370, ja introduhí lo principi de que 'ls articles pactats podian aumentarse ó disminuirse per majoria. La *Convenció de Sempach* (1393) dictá ja disposicions relatives á la organisió militar, á las iglesias y á las donas, y doná reglas per prevenir las guerras il·legítimas y per establir relaciones jurídicas. Lo *Conveni de Stanz* (1481), al venir á resoldre una porció de qüestions que s'habían presentat y amenassaban ab una crisi interior als Cantons suïssos, doná mes unió á la Confederació, assegurant d'una manera mes positiva que fins allavoras la pau pública.

Aquestos tres convenis ó pactes eran tota la ley constitucional que tenian los

suïssos quan vingué la revolució francesa del sigle passat. Allavoras la Suïssa, després d'una revolució apoyada per la Fransa, se constituí unitariament, dantse una constitució tallada pe 'l patró de la francesa, pero luego 's convencé de que no li convenia. Ja hem parlat del *Acta de mediació* de Bonaparte, que contenia en conjunt las constitucions federals y las cantonals, y que caigué tan luego com caigué son autor, essent suplerta per lo Pacte avans indicat de 1815. Com pot suposarse, aquest Pacte, fet baix la presió de la Russia victoriosa, responia bastant al esprit de restauració que dominaba en Europa, á pesar de lo que, com que contenia los principals elements científichs del *Estat compost*, lluny d'impedir lo desenrotll de la Suïssa lo favoresequé preparant lo terreno per la verdadera revolució popular marcada per la Constitució federal de 1848. En aquesta s'organís lo verdader *Estat compost* á la moderna.

V. ALMIRALL.

DE BARCELONA

ALS PUNTS INUNDATS DEL SUDEST.

CARTA OCTAVA.

2 Decembre 1879.

Sr. Director del DIARI CATALA.

Lo dia 29 arribaren los bultos y efectes recullits, empaquetats en 110 bultos. No habentlos pogut pendre ab nosaltres, una comissió d'estudiants se va encarregar de fer la remesa, y 'ls hem rebut perfectament be.

La comissió de Alcira ha resolt invertir sos fondos en la reconstrucció d'habitacions. Aquesta comissió sols ha portat onze mil rals, pero com Alcira, per la inundació de 1864, havia enviat setze mil rals á una comissió oficial, ara resulta que no s'han repartit encara, de modo que podran repartirse vintitres mil rals. Aquest fet l·legítima la repulsió que tothom mostra á lo oficial.

Acabo de saber que han arribat á la casa del banquer Peñafiel, divuit mil duros de Barcelona. Serán los del Foment de la Producció nacional, qual comissió s'espera d'un moment al altre.

Lo mateix dia 29 al vespre, nos reunirem tots los comissionats ab la premsa local diaria y setmanal. En la reunió se tractá de reconstruir habitacions y habentnos manifestat personas entesas que creuen que las casas dels modelos de Madrid y Valencia serán inútils per aquesta terra, nos habem convensut de que no podem separarnos del sistema usat fins ara, ab petites modificacions.

Luego s'acordá en vista de 'ls datos recullits, distribuir los sis mil duros que portem en la forma següent:

tres mil duros á Múrcia.
mil cinchcents á Orihuela.
mil á Lorca y
cinch cents á Cuevas de Vera,
únich punt inundat de Almería.

De 'ls tres mil duros destinats á Múrcia se'n construirán barracas, per lo medi de oferir la prima á cada pagés que hagi perdut le seva per qual medi arribarem potser á fer que se'n aixequin unas cent. Distribuïdas entre 'ls trentados partits en que 's divideix l'horta sols ne tocarian

unas tres á cada partit, per lo que la comissió creu buscar lo partit mes deshereditat y menos atés y aixecar en ell totas las barracas que 's puguin.

Aprobada aquesta idea per unanimitat se quedá en que en la reunió pròxima se darán á coneixer las bases pera la reconstrucció de barracas.

Ahir vejerem á Mr. J. Gacollot, redactor del *Evenement* de Paris, lo qui en vista dels datos que li proporcionarem va dir que creya que pera repartir los quantiosos fondos qu' enviará Paris, vindrá una comissió expressa per no entregarlos á la junta oficial.

Pera que 's formin cárrech de la manera com en aquest país se van acostumant á explotar la caritat, basta dirli que tenim ja un cove plé de memorialis. Mes de mil son los que 'ns han dirigit y en ells se 'ns dona tots los tractaments que puguin figurarse, á pesar de que, desde 'l primer dia diguerem que 'ns bastava una nota ab lo *visto bueno* del arcalde del barri. Aquesta bona gent se figura que ab un paper petit se 'ls donaria menos que ab una sollicitud en forma.

FRANCISCO X. TOBELLA.

Correspondencias

del DIARI CATALA

Madrid 3 de desembre.

Avuy acaban las festas, que han sigut un espectacle y una llissó. Espectacle, porque s' ha ofert á la nació un magnífich y esplendent contrast, y llissó, perque ni la concurrència de forasters ni lo mateix Madrid han correspot á lo que lo govern li proposava. Jo no he pogut dir res d' aqueixas cosas. Algo he vist que los hi ha dit *Olaguer* y algo los hi diria ahir l' amich á qui vaig encarregá vos escribis; es possible que no n' hagués dit res, fins podent, si desgracias de familia me ho haguessen permés, perque ni he vist res, ni crech que interessí la relació dels festeigs als lectors del DIARI.

No obstant, y aixó, los hi diré algo de las *corridas* de toros ab caballers en plassa, celebradas ahir y avans d' ahir. Los caballers son uns senyors llogats per l' ajuntament pera que obrin de part á part als toros ab un *rejon*. (1) Preparat lo toro per los toreros d' ofici, lo caballer dirigeix son cavall dret al animal ab molta presa, y al passar per lo costat, clava aquell lo *rejon* de tres varas de llargaria en lo *cos del toro*, atravessantli las entranyas.

Com se veu, aixó es mes cruel, mes salvatge que las *corridas* ordinarias, y no obstant, se 'm diu que 'l entusiasme de las delicadas y nerviosas altas damas que ocupavan los palcos ratllava en deliri, contemplant arrobadas á un hermós toro al que se li havian tret los ronyons ab lo *rejon* que li atravessava de part á part lo ventre. Los gladiadors romans y las lluytas mes salvatjes d' altres pobles menos civilisats poden comparar-se ab aquestas diversions á que s' entrega en Madrid, no sols lo poble, si que també las mes encopetadas damas de la cort.

Y basta de festas.

¿Qué hi ha de política? No veig ni un sol periodich que asseguri que la reconciliació es un fet á l' hora present entre los conservadors; pero jo puch assegurarlos que pot ser que pugan arribar á un acort en lo projecte de abolició, mes no en los de las reformas económicas. Cánovas diu que 'l pensament de Martinez Campos consisteix en fer á la península tributaria de Cuba. Aqueixa frase significativa diu clarament la inmensa distancia que separa al general del ex-president del

(1) No hi ha traducció catalana per aqueix nom, com tampoch per cap altre referent á la *tauronaquia*. Es una verdadera ganga de nostre idioma.

consell. Y si aixó succeheix ab aqueix, ¿qué succehirá ab Romero Robledo? Vritat 'es que los interessos d' aqueix afamat polítich y los de sa familia, lo portarán á transigir ab lo govern en la qüestió de tributació mes facilment que en la de la esclavitut y comers marítim, pro unas cosas y altres fan casi impossible l' acort, y fácil, per lo tant, la crissis, que volen evitar á tota costa. Crech fermement que aquesta es inevitable, y si no tingués altres motius, fora prou per creurer jaixis l' actitud dels constitucionals, quals esperansason avuy mes vivas que may.

Anit hi hagué recepció en lo palau real després del banquet. Aqueix fou tan magnífich com lo cas volia y aquella se reduhi á una ostentació de monarquisme. Los constitucionals assistiren casi tots, no habentho fet Sagasta per trobarse indisposat. Entre las alfombras, penjarellas, tapissos, caloríferos y estufas, no sentirian los siscents que foren rebuts, la fredor de la nit, donchs que caigué una bona nevada. Aqueix incident atmosféric fou, no obstant, causa de no 's portés á terme la gran retreta que la guarnició de Madrid tenia preparada. Se diu que aqueix punt del programa dels festeigs se realisarà aquesta nit, pro lo temps tampoch está per festas, donchs que está plovent en abundancia.

Passat demá, dia 5, tindrem sessió y demá s' ocuparán de política los diputats, olvidant los bitllets, los toros y lo concert. També comensarán á desfilar los extrangers, y ho farán ab gust; perque segons sembla no 'ls han satisfet los obsequis del poble de Madrid.

Si ve un' altre ocasió ja serém mes galants. Per exemple, aixi com vosaltres heu tingut un bon pensament, obsequiant al cónsul francés aqueixos dias, aqui, ja que no ho habem pogut fer aqueixos mateixos oportuns dias, ho farem prompte. Está firmada la carta pera la premsa francesa y lo banquet será dintre de quatre ó cinch dias, aixi com lo concert.

X. DE X.

Paris 2 de Desembre.

Lo jefe dels protestants de Challans, que tanta ovació tingué en la sala ahont estaban reunidas 700 ó 800 personas, entre las que hi havia un centenar de arcaldes destituhits, als quals estava destinada la festa, havia manifestat desitjos de fer una pregunta al govern respecte á aquellas destituciones. A causa de habérseli manifestat que 'l govern no contestaria á dita pregunta, anunciá una interpelació que, al arribar lo dia d' esplanarla, fou retirada á instancias de tots los jefes de las dretas. Semblava en un principi que no volia cedir á las instancias de sos amichs, que preveyan una vergonyosa derrota en assumpto de tal importancia; pero per fi s' ha deixat convence y ha retirat la interpelació, després de manifestar desde la tribuna que no volia dar marge al govern per obtenir un triunfo. Aquestas pocas paraulas donaren lloch á M. Waddington per pronunciar algunas paraulas dirigidas principalment, y en tó de reprensió, á la majoria. Las diferents reunions que tenen las mesas dels quatre grupos de la esquerra, lo programa polítich discutit y casi aprobat, com vos digué ahir, per aquells grupos, posaban, en concepte de M. Waddington, al ministeri en una situació difícil y falsejaban en la base lo sistema parlamentari. Los aplausos de la dreta y l' actitud silenciosa de la esquerra podian y debian fer compendre al president de ministros que sas paraulas anaban dretas contra 'ls republicans y alhagaban als reaccionaris.

Y efectivament, una de las causas principals del descontent de la majoria y del país, es lo sens número d' empleats enemichs de la república que 's troban en totas las oficinas, en tots los centros administratius y polítichs. La dreta conta d' aquesta manera ab protectors decidits de totas las sevas arbitrariedades en los centros mes importants de la república y contan ab la impunitat, y fins ab la protecció oficial en los centros gubernamentals, en sos atachs, en sas calumnias á la república.

Debian, per lo tant, ser de son agrado las declaraciones del president de ministros. La majoria en cambi compregué que 'l govern no volia cambiar de conducta, no fa intenció de tocar á la magistratura, que sempre logra trobar culpa en los republicans, é inculpabilitat en los monárquichs, ni 's proposa complaure al país, que no sab esplicarse continuin en sos puestos los que sempre han fet la guerra mes decidida als demócratas. La satisfacció dels reaccionaris y 'l silenci dels republicans vos pintarán millor de lo que jo podria fer la situació del ministeri. No volen las esquerras ferlo caure per are, pero tan prompte com hagin lograt posarse verdaderament d' acort, allavoras haurá sonat son últim moment.

Avuy deuen tornarse á reunir las mesas dels quatre grupos per deliberar sobre lo que deuen fer, donadas las explicacions de M. Waddington; pero deuen reunirse avans y separadament los individuos de cada grupo. Se diu que á causa de las declaraciones fetas per MM. Ribot y Marière en contra la unió de las esquerras, alguns individuos que fins avuy habian format en lo centro esquerre, están decidits á ferse inscriure en la esquerra republicana.

També s' havia dit que M. Madier de Montjau havia renunciat á interpelar al govern per la destitució de M. Gent; pero ha declarat que volia esperar lo resultat de la interpelació que 's desarollará sobre la política general.

Lo princep Napoleon comensa á convertir-se, per representar millor lo paper de pretendent; assisteix ja á missa y está molt temps agenollat.

X.

Lisboa 1 de Desembre.

Las últimas noticias de Africa diuen que arrivaren á Loanda lo dia 12 d' Octubre, de retorn de sa arriscada y penosa exploració en l' interior del Africa, los Srs. Capello é Ivens. Aquets valents exploradors havian anat á la expedició en companyia de Serpa Pinto que 's separá d' ells, atravessant l' Africa y retornant á la patria precedit de la fama que l' ha fet un héroe casi legendari. Mentres tant Capello é Ivens continuaren en lo sol africá á explorar, estudiar y descobrir y sens que la fama sonora fes volar sos noms pe 'ls quatre vents, retornan á la patria portant treballs importants y dignes de tot apreci, que rectifican en molts punts lo mapa de Angola. Segons comunicació oficial se han dirigit á la meseta Bihé, vejent los rius Cobango, Cune, los comensaments del Quanza, part del Cuiba, estudiaren lo curs aproximadament del Loanda, descobriren l' origen d' aquest riu y dels Quango Chicepa y Cassai, determinaren punts importants de altres rius desde 'l Quango, d' aquí 's dirigiren á Jaca que es en lo sud del Zaire entre los 5 y 7 paralelos; voltant després per provincia descobriren al N. E. y O. del Quango gran número de rius afluyents d' aquest. En eixas regions foren hostilissats per los salvatjes que los impediren en part los treballs. De retorn á Angola donant llavors noticias mes detalladas d' aquesta exploració.

—En la correspondència anterior parlarem de la ruidosa xiula ab que lo públich rebé la *Linda de Chamounix* en lo teatre de S. Carlos. Avuy debém dir que l' altre nit la primera representació de la *Aida* entusiasma fins al deliri. Aquesta ópera va ser un verdaer succés quan se posá en escena per primera vegada (en 1877); lo any passat fou rebuda ab aplausos tantas vegadas como se cantá. La primera vegada que 's veu ja 's compren que la *Aida* á mes d' ésser una bella partitura es també un verdaer drama. Los artistas no sols cantaren magistralment, sinó que saberen representar, fent sobresurtir las situaciones dramáticas. La Borghi-Mamo s' accedí á ella mateixa; la Fricci doná tot lo relleu al seu paper; Randolphini demostrá ésser un gran barítono y un gran actor; Bulterini arribá á entusiasmar lo públich; los coros, música, etc., tots estigueren á gran altura. Los

principals artistes foren cridats á las taulas en tots los actes y al final de l' ópera tingueren de sortir á rebrer los aplausos del públich unas deu ó dotze vegadas junts ab lo director d' orquesta Sr. Kuon.

TEIXEIRA BASTOS.

P. S.—Lo temps dolent que ha fet ha portat tristes conseqüències com era d' esperar. Acabo de llegir un diari que diu que 'ls camps de Vallada están inundats y que avuy lo govern hi enviará socorros.

Noticias de Catalunya

TARRAGONA 4.—Anit se va rebre'l correo de Madrid ab tres horas de retrás. Suposem que degué ser á causa de las plujas que segons se diu, han caigut últimament en Aragó.

—Se troban en aquesta ciutat las distinguidas artistas Carolina Ferni, prima donna soprano y violinista, y sa germana Vicentina, mezzo-soprano.

REUS, 4.—En lo dia d' ahir, desé de la invitació feta á los propietaris d'aquesta ciutat per inscriurers en lo registre per portar las aigües, hi habia ja 568 propietaris suscrits per regar 3421 jornals.

PONT D' ARMENTERA, 3.—Ténim entés que's fangestions pera continuá la carretera de Tarragona á n'aquesta vila proposantse comensar los treballs en aquesta y arribar á Vilarodona per conseguir quan menos l' empalme ab la carretera de Valls á Vendrell,

Noticias d' Espanya

Madrid, 3.—De *El Liberal*:

Al banquet celebrat anit en palau hi assistiren mes de cent personas.

S' assentaren á la dreta del rey, l' arxiduquesa Maria, cardenal Patriarca, infanta donya Paz, embaixador extraordinari d' Italia, marquesa de Palavicini, almirant Rubalcaba, comtesa Emma Daun; y á sa esquerra l' arxiduquesa Isabel, lo president del concell de ministres, infanta donya Eularia, embaixador extraordinari d' Alemania y marquesa de Santa Cruz.

A la dreta de la reina estigueren l' arxiduch Raniero, reina Isabel, embaixador extraordinari de Fransa, infanta donya Cristina y embaixador extraordinari d' Inglaterra, y á l' esquerra l' nunci de Sa Santitat, princesa d' Asturias, embaixador extraordinari de Russia, marquesa de Novaliches y embaixador extraordinari d' Austria.

La música d' alabarders amenisá l' banquet executant pessas escullidas.

—Sembla que son sis los diputats cubans que no están d' acort ab lo general Martinez Campos respecte al modo d' apreciar las reformas sociales y económicas de Cuba, y que gestionan activament per que imitin sa conducta 'ls demés representants de l' Isla que s' inclinan á favor de las solucions projectadas per lo president del concell.

—Un vascongat resident á Nova-York ha telegrafiat al senyor cardenal Benavides anunciand que remet 2.000 lliuras esterlinas destinadas á las víctimas de las inundacions.

De *El Imparcial*:

Nos escriuhen de Ataquimes dihent que es tristíssim l' estat á que ha quedat reduhida la familia del infelis empleat que, estant de servey en lo kilómetro 184, fou atropellat per lo tren que conduhia á donya Maria Cristina quan vingué á celebrar son casament.

Deixá l' desdixat una viuda y cinch fills, dels quals lo mes gran no te encara vuit anys, y á la pérdida del sér mes volgut se uneixen los horrors de la miseria mes espantosa.

La pobre mare ha dirigit una instancia á la reina demanant amparo per sos fills, y es son únich consól la esperansa que te d' esser atesa.

Diu *La Gaceta Universal*:

«Segons nostras noticias, no es de l' agrado de S. M. la reina Cristina l' espectacle de las corridas de toros.

»Se comprén.»

Secció Oficial

ADMINISTRACIÓ PRINCIPAL DE CORREUS

DE BARCELONA

Llista de las cartas, impresos y mostras detingudas en aqueixa administració principal per falta de franquieg, en lo dia d' ahir.

Número 26. Frederich Cornudo, Guadaluja. —27. Valentina de la Cuesta, Labastida.—28. Adelaida Rogert, Barcelona.—29. Rafel de la Vera, Manila.—30. Batlle germans y compañía, id. 31.—Tomás Escandí, id.—32. Roman Martinez, id.—33. Inchausti, id.—34. Evaristo Diez, Montevideo.—35. Siro Fernandez, Cavite.—36. Anton de Nunario, Badalona.—37. Joseph Guerra, Provencal.—38. Estéban Torrent, Cavite.—39. Doroteo Alaya, Lubic.—40. Joseph Domenech, Ripoll.—41. Vicens Domenech, Tarragona.—42. Manuel y Carlos Carbonell, Cullera.

DEFUNCIONS

desde las 12 del 3 á las 12 del 4 Deseembre.

Casats, 2.—Viudos, 1.—Solters, 8.—Noys, 7.—Abortos, 2.—Casadas, 3.—Viudas, 10.—Solteras, 3.—Noyas, 5.

NAIXEMENTS

Varons 32. Donas 31.

Secció Comercial

PORT DE BARCELONA

Embarcacions entradas en lo dia de ahir

De Swansea, corbeta Antonia, á la órdre.
De Valencia, llaud Barcelonés, ab efectes.
De Reykjavik, goleta danesa Louise, ab bacallá.
De Leith, corbeta inglesa Caduceus á la órdre.
De Bjorneborg, corbeta noruega Hertha ab taulons.

Ademés 12 barcos menors ab ví.

Sortidas

Pera Habana, vapor Antonio Lopez.
Id. Liverpool, vapor inglés Iladiata.

Despatxadas

Pera Cagliari, polacra italiana Toscana, ab lastre.

Id. Palma, vapor Lulio, ab efectes.
Id. Marsella, vapor francés Eridan, ab efectes.
Id. Mahon, vapor Puerto Mahon ab efectes.
Ademés 8 barcos menors ab efectes.

Inglesa.—De Newcastle, vapor Sant Domingo, ab carbó.

Rusa.—De Bjorneborg, corbeta Rapi, ab taulons.

Noruega.—De Savannah, corbeta Primdsese Louise, ab taulons.

CAMBIS CORRENTS

DONATS PER LA JUNTA DE GOVERN DEL COLLEGI DE CORREDORS REALS DE COMERS DE LA PLASSA DE BARCELONA LO DIA 4 DE DESEMBRE DE 1879.

Londres, 90 d. fetxa, 48'10 per 5 ptas.

Paris, 8 d. vista, 5'03 per 5 ptas.

Marsella, 8 d. vista, 5'03 per 5 ptas.

8 DIAS VISTA.		8 DIAS VISTA.	
Albacete.	1 dany.	Málaga.	1 1/4 dany.
Alcoy.	1 1/2 »	Madrid.	1 1/2 »
Alicant.	1 1/2 »	Murcia.	1 1/2 »
Almeria.	1 1/2 »	Orense.	1 1/4 »
Badajos.	3/8 »	Oviedo.	5/8 »
Bilbau.	5/8 »	Palma.	1 1/2 »
Búrgos.	3/4 »	Palencia.	5/8 »
Cádiz.	3/8 »	Pamplona.	3/4 »
Cartagena.	1 1/2 »	Reus.	3/8 »
Castelló.	3/4 »	Salamanca.	1 »
Córdoba.	1 1/2 »	San Sebastid.	1 1/2 »
Corunya.	7/8 »	Santander.	1 1/2 »
Figueras.	5/8 »	Santiago.	1 »
Girona.	5/8 »	Saragossa.	1 1/2 »
Granada.	5/8 »	Sevilla.	1 1/4 »
Hosca.	3/4 »	Tarragona.	3/8 »
Jeres.	1 1/2 »	Tortosa.	3/4 »
Lleyda.	5/8 »	Valencia.	par »
Logronyo.	3/4 »	Valladolit.	3/4 »
Lorca.	1 »	Vigo.	1 »
Lugo.	1 1/4 »	Vitoria.	5/8 »

EFFECTES PUBLICHS.

Tit. al port. del deute cons. int. 15'27 1/2 d. 15'30 p.
Id. id. exterior em. tol. 16'60 d. 16'70 p.

Id. id. amortisable interior, 36'50 d. 36'75 p.
d. Provincial, 'd. 'p.

Ob. pera sub. á fer-car. de totas em. 31'50 d. 31'75 p.
Ob. del Estat pera sub. fer-car. 'd. 'p.

Id del Banch y del Tesor, série int. 98'50 d. 98'75 p.
Id. id. exterior, 98'50 d. 98'75 p.

Id. Tresor sobre prod. de Aduanas, 96'50 d. 96'75 p.
Bonos del Tesor 1.ª y 2.ª série, 93' d. 93'25 p.

Cédulas del Tesor hip. de Espanya.
Accions Banch Hispano Colonial, 115'50 d. 116' p.

Oblig. Banch Hispano Colonial, 98'75 d. 99' p.
Id. del Tesor Isla de Cuba, 83'75 d. 84' p.

Bitllets de calderilla, série B. y C., 99'25 d. 99'50 p.
ACCIONS.

Banch de Barcelona, 141' d. 141'50 p.
Societat Catalana General de Crédit, 112'50 d. 113' p.

Societat de Crédit Mercantil, 85'15 d. 85'30 p.
Real Comp. de Canalizació del Ebro, 11' d. 11'15 p.

Ferró-carril de B á Fransa, 92'85 d. 93'15 p.
Id. Tarrag. á Martorell y Barcelona, 119'50 d. 119'75 p.

Id. Nort d' Espanya, 55' d. 55'25 p.
Id. Alm. á Val. y Tarragona, 'd. 'p.

OBLIGACIONS.

Empréstit Municipal, 102'75 d. 103' p.
Id. id. cédulas hipotecarias, 101'50 d. 102' p.

Id. Provincial 104' d. 105'35 p.
Ferro-carril de Barc. á Saragossa, 92'15 d. 92'35 p.

Id. id. id.—Série A.—52' d. 52'50 p.
Id. id. id.—Série B.—53' d. 53'50 p.

Fer-car. Tarrag. á Barc. y Fransa, 105'75 d. 106' p.
Id. Tarragona á Martorell y Barcelona y de Barcelona á

Girona, 103'75 d. 104' p.
Id. Barc. á Fransa per Figueras 59'65 d. 59'90 p.

Id. Minas S. Joan de las Abadessas, 88'65 d. 88'85 p.
Id. Grau de Valencia á Almansa, 47'60 d. 47'71' p.

Id. Córdoba á Málaga, 56'25 d. 56'50 p.
Id. Medina del Campo á Samora y de Orense á Vigo,

21' d. 21'15 p.
Aguas subterráneas del Llobregat, 91' d. 92' d.

Tranvia de Barcelona á Sarriá, 89' d. 89'50 p.
Canal d' Urgell, c.

Fabril y Merc. Rosich germ. Lusá y C.ª, 'o. p.

TELEGRAMAS COMERCIALS.

Liverpool 3 de Deseembre de 1879.

Ventas de cotó 7,000 balas.

Ahir cotó americá baixa 1116.

Avuy cotó enregar bgixa 1132.

New-York 2.

Cotó , 12 1/2, oro 100.

Arribos 112000 balas en 2 dias.

BOLSI

Segons nota de la casa Espinach.

Cambi mes alt avuy 15'30

Id. mes baix id. 15'27 1/2

Consolidat queda á las 10 de la nit á 15'27 1/2 d.

ANUNCIS

ENTERROS, FUNERALS Y ANIVERSARIS

ANUNCIATS PER AVUY 5.

Don Félix Ciervo y Perez.—Funeral y missas á las 10 matí, en la Mercé.
Donya Cayetana Xampané.—Missas desde las 9 fins á las 12 matí, en lo Pí.
Donya Socorro Girau.—Missas desde las 9 fins á las 12 matí, en Santa Agna.
Don Ramon Petit y Ferrer.—Funeral y missas á las 10 matí, en Sta. Maria del Mar.

EL ÁGUILA

GRAN BASAR DE ROBAS FETAS Y Á MIDA

SUCURSAL EN MADRIT, CÁDIS Y SEVILLA

Plassa Real, 13.—Barcelona

En aquest antich y acreditat establiment s' ha rebut pera la mida un rich surtit de altas nove dats tant del país com del estranger.—També s' acaba de construir y ben confeccionat pera la present temporada d' hivern, un grandió y variat surtit de prendas de totas classes y á preus fijos molt baratos, com podrá veures en la següent nota:

Trajos complerts en patens novetat, de 140 á 350 rs.—Pantalons patens del país y estrangers, de 40 á 100 rs.—Pantalons negres de castor, elasticotin y demás, de 52 á 120.—Armillas tricots, patens y demás telas d' abrich, de 18 á 50.—Armillas castors, casimirs y adredons negres, de 24 á 80.—Americanas d' abrich en varios géneros, de 60 á 70.—Paletos levitas de alta novetat, 170 á 400.—Levitas crúsadas tricots, adredons y demás géneros de novetat de 170 á 210.—Levitas en castors y adredons negres y blaus, de 100 á 320.—Jaqués y americanas tricots, adredons y demás géneros de novetat, de 80 á 210.—Batas tartans, casimirs, astracan y géneros de novetat, de 100 á 220.—Frachs panyo negre, de 210 á 300.—Pardesús (a) sobretodos tricots, patens, castors y altres géneros, de 100 á 210.—Rusos y sachs tricots, patens, castors y altres géneros, de 100 á 210.—Rusos de adredons, chinchillas y demás géneros de novetat, de 250 á 400.—Capas en panyos de Alcoy y Béjar, 210 y 250.—Capas en panyos de Tarrasa garantits, 300, 350, 400, 450 y 500.—Emperadors, carrichs, pardesús sobretodos y russos, 100, 140, 170, 210, 250, 300 y 350.—Géneros pera mida en Barcelona, Madrit, Cádiz y Sevilla.—Los géneros que se destinan á la construcció de prendas son de lo mes superior que produheix la industria tant nacional com estrangera.

BESCUITS PRINCESAS VIÑAS

La nova classe que ab aquest nom donem al públich, se recomana per sa superioritat á cuantas son conegudas hasta al dia.

De venta en totas las confiterias y botigas de comestibles.

DIPÓSIT.—AVINYÓ, 16

TALLER

DE GRABATS EN METALL

DE

FRANCISCO JORBA.

PARADÍS, 5-4.

TRAVALL ESMERAT, PRONTITUT EN LOS ENCARRECHS.

PREUS EQUITATIUS.

GRAN FÁBRICA D' ARANYAS DE CRISTALL

BASEA 12, 1.ER

En aquesta casa se trobará un abundantísim surtit de aranyas tan elegants com sólidas y á preus reduhits.

La casa garanteix sos productes.

Gran fábrica de chocolates de D. Joan Bautista Baylina en Hostalrich, casa fundada en l' any 1809. Depósit exclusiu, Aviñó 7, confiteria.

ENJUICIAMENT CRIMINAL.

FORMULARIS

DE LAS PRINCIPALS DILIGENCIAS DELS JUDICIS EN MATERIA CRIMINAL, DEVANT DELS JUTJATS Y TRIBUNALS ORDINARIS, AB LO TEXT COMPLERT DE LA

COMPILACIÓ GENERAL

de las disposiciones vigents en la materia publicada per decret del 16 d' Octubre de 1875, formada en virtud de la ley del 30 de Desembre de 1878.

CONCORDADA, ANOTADA, COMENTADA Y SEGUIDA D' APÉNDICES NECESSARIS PERA TOTS LOS QUE BAIX QUALSE VOL CONCEPTE INTERVENEN EN LOS EXPRESATS JUDICIS PER

D. SEBASTIA DIEZ DE SALCEDO,

advocat del ilustre colegi de Valladolid y jutje de 1.ª instancia cessant.

Las demandas d' aqueixa obra, qu' está en premsa, se farán en carta dirigida al autor, San Martí, 10, baixos, en Valladolid, ab remissió del import en sellos de 25 céntims de pesseta ó lletras de fácil cobro.

Los senyors suscriptors que avans de la publicació entreguin tres pessetas, no tindrán necessitat de pagar res mes, encare que la obra, que se 'ls hi enviará així que s' acabi lo tiratge que ja se está efectuant, sia de molt mes cost.

No hi ha comisió; pro los senyors llibrers que 's suscrigan per 25 ó mes exemplars obtindrán una rebaixa d' un 12 per 100 y además la ventatja anterior si adelantan l' import.

OBRA NOVA.

LAS DAMAS DE ARAGO

PER

SALVADOR SANPERE Y MIQUEL.

Aquest llibre publicat per la revista catalana *La Renaixensa* conté 248 planas de lectura tant amena com instructiva.

La edició s' ha fet de curt número d' exemplars.

Se ven en las llibrerías de Verdaguer, Puig, Masferrer y Teixidó y Parera al preu de 12 rals.

DESPESAS

Prop la Plassa de San Jaume, Palma de San Just, 1, pis segon, acceptarán dos ó tres despesas; bon menjar, rentar y planxar, 12 duros al mes.

TIPOGRAFIA DE LA RENAIXENSA
 PORTA-FERRISSA NÚM. 18, BAXOS
 ESPECIALITAT EN IMPRESIONS DE LUXO

MAQUINAS PERA COSIR
 WERTHEIM

TOTS LOS SISTEMAS A 10 RALS SETMANALS

Carrer de la Ciutat, 13.

SECCIÓ TELEGRÁFICA

Telegramas

DE LA PREMPA EXTRANJERA

París, 2.—Telegrafian de Berlin que contestant á una pregunta sobre la prolongació de l'estat de siti en Berlin, lo ministre del Interior ha fet notar que l'agitació secreta que mouhen los socialistas aumenta cada dia; que la opinió pública ha prestat, fins avuy, lo seu apoyo á las midas presas contra 'l socialisme, y que 'l govern espera que li continuarà aquest opoyo per permetrerli lo restabliment complet de la pau en l'interior.

Berlin, 2.—Lo princep de Bismarck no tornarà pas á Berlin per fixari sa residencia; es probable que hi farà una curta estancia, pero prompte se 'n tornarà á Vargin, ahont está guardat, per agents fidels, contra totas las tentativas dels internacionalistas.

Chemnitz, 2.—Lo *Tageblatt*, de Chemnitz, anuncia que hi ha hagut una explosió produhida pe 'l *grisu*, en la segona galería de las minas de Brukemberg, en lo districte de Zwikau.

Se tém que hi hagin 70 ó 80 morts. S'han emprés ab gran activitat los trevalls de salvament.

Viena, 3.—Las últimas noticias que s'han rebut de Varsovia diuhen, al contrari de lo que assegura la prempsa russa, que la Polonia está actualment ocupada per tal cantitat de tropas, que 'ls mateixos habitants s'estranyan de que 's despleguin tantas forsas en temps de pau, puig que aquestas son encara mes considerables que las que hi havia en los temps en que 'l pais estava agitat pe 'l moviment polach.

Se diu, además, que en los circols militars se considera que es probable una guerra al comensament de la primavera.

Extracte de telegramas

Madrid, 3.—Un telegrama de la Habana confirma la derrota de la partida de Carrillo, aprop de Remedios, causantli 23 morts y molts ferits y apoderantse de bastantas armas.

Los ministros están celebrant un consell al que 's dona importancia.

Se prepara una combinació de magistrats d'Audiencia.

Lo senyor Sagasta segueix malalt. Lo senyor Cánovas está mes aliviad.

París, 3.—Lo dilluns á la nit, se colocá á l'entrada de Moscou, una mina sota 'ls rails per ahont debia passar lo tren imperial. Aquesta no reventá fins que passá lo tren que duya 'ls equipatjes. S'ha descubert la casa ahont hi havia dita mina.

En vista de las dificultats ab que troppessa, se diu que 'l princep de Bulgaria tracta de retirarse.

Sembla imminent una batalla entre xilens y peruans.

Lo centro esquer está decidit á apoyar al govern, á no ser que Mr. Gambetta volgués formar ministeri.

L'Unió republicana ha resolt interpellar al govern.

Los grupos de l'esquerra han convingut en obrar ab llibertat d'acció.

Mr. Brisson interpellará al govern y Mr. Floquer apoyará lo vot de confiansa.

Lo ministre de la guerra d'Austria ha dit, defensant la ley militar, que 'l poble austriach presenta la proximitat de aconteixements graves y desitja que la monarquía no estiga exposada á una sorpresa.

Casi per unanimitat s'ha acordat pasar á la discussió per articles.

(Diario de Barcelona.)

Telegramas particulars

Madrid, 3 á las 9 y 50 de la nit, arribat á la 1 y 12 de la matinada y rebut en l'imprenta ¡á un quart de tres de la matinada!!!—Urgent (1).—Lo general Martinez Campos acepta las esmenas al projecte de la ley sobre l'esclavitud.

En la primera sessió que celebri l'Ajuntament se demanaran los comptes del Ajuntament sobre las festas.

Lo senyor Posada Herrera está malalt. Es inexacte que 's concedeixin ascensos al exercit.

Madrid, 3 á las 4 y 40 de la tarde y arribat lo dia 4 ¡á las 6 del matí!!—S'ha suspés la gran parada á causa del mal temps.

Los senyors Silvela y Cánovas del Castillo han conferenciat sobre 'ls assumptos de Cuba.

Madrid, 3 á las 3 y 30 de la tarde, arribat lo dia 4 á Barcelona ¡á las 4 y 52 del matí!!....—Lo mal temps ha fet que 's suspenguessen, á mes de la gran parada las anunciadas maniobras militars.

Anit va nevar copiosament. S'atribuyex moltíssima importancia á la reunió dels ministres.

Consolidat, 15'37 y 172.

Madrid, 3, á las 6 y 20 de la tarde y arribat lo dia ¡á las 9 y 52 del matí!!—Lo Concell de ministres ha comensat á las 3 de la tarde en lo ministeri de la guerra.

En lo saló de conferencias hi ha gran animació.

Consolidat: 15'35-15'37 y 172.

Madrid, 4, á las 9 y 40.—Los nihilistas intentaren volar lo tren que conduhia al Czar de Russia. Aquest se salvá.

Madrid, 3, á las 9'35 del vespre. Rebut lo dia 4.—Lo general Salamanca interpellará al govern respecte á la qüestió de las entradas als espectacles.

Lo manifest fusionista no 's publicarà per are.

Reunits los diputats y senadors de las provincias cubanas discutiren llargament la qüestió de Cuba sens arribar á un acort definitiu.

Lo Concell de ministres que 's celebrará demá será presidit per don Alfons.

Madrid, 4, á las 3'25 tarde. Arribat á las 11'10 á Barcelona y comunicat á dos quarts d'una del 5.—Los diputats de las provincias sucreras d'Espanya demanan que 's discuteixin los projectes económichs avans del de l'abolició de l'esclavitud.

Lo comité electoral permanent del partit possibilista prevé á los electors que vigilin las novas llistas y las rectifiquin per los medis que consent la ley electoral.

Es inexacte que l'arcalde primer dimiteixi per la qüestió de las entradas al espectacles.

Demá s'obrirán las sessions del Congrés.

Consolidat, 15'32.

Madrid, 4, á las 3'30 de la tarde. Rebut á Barcelona á las 11'4 y comunicat á dos quarts d'una de la nit del 5.—Anit se parlava de la dimissió del arcalde y del ajuntament, pero encara no hi ha res de cert.

Demá eixirá en direcció á París donya Isabel.

Avuy conferenciará Martinez Campos ab la comissió dels representants de las provincias cubanas.

París, 5.—S'han fet novas presons en Irlanda ahont segueix l'agitació.

S'anuncian nous meetings en só de protesta.

(1) L'urgencia d'aquet telegrama ha mogut tant l'activitat dels empleats de telegramas, que desde Madrid han necessitat ¡quatre horas! pera ferlo arribar á Barcelona y 'ls d'aquesta estació n'han hagut de menester ¡MES DE DUES! per ferlo venir á las nostras mans. Quan un telegrama diu *urgent*, vol dir que costa tres vegadas mes car que un despaig ordinari. Los serveys públichs d'Espanya son en realitat los mes dolents y los mes cars.

Tipografía la Renaixensa, Porta ferrisa, 18.